

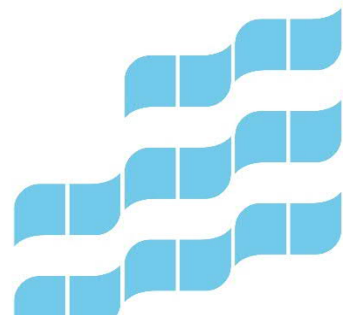
## Yhteenvedo vuoden 2023 jätehuollon kehittämispalavereissa esille nousseista asioista

Jätelain ja jätehuoltomääräysten muutosten toimeenpano oli loppusuoralla jätehuollon kehittämispalaverien aikana. Palavereissa todettiin, että kuntalaiset olivat suhtautuneet pääosin myönteisesti 1.9.2023 voimaan astuneeseen Tampereen keskustaajamaa koskevaan biojätteen lajitteluelvoitteesen. Pirkanmaan Jätehuollon ja jätehuoltoviranomaisen ohella myös kuntiin on tullut paljon kyselyitä uutta velvoitetta koskien.

Kaupunkiseudun kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa keskusteltiin siitä, miten jatkossa toimitaan biojätteen lajitteluelvoitetta noudattamattomien kiinteistöjen kanssa. Vaihtoehtoina on joko kiinteistöjen siirtäminen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hallintopakoprosessiin tai jätehuoltomääräysten muuttaminen siten, että biojäteasiat on mahdollista toimittaa suoraan niille kiinteistöille, jotka eivät ole noudattaneet biojätteen lajitteluelvoitetta. Ympäristönsuojeluviranomaiset katsoivat, että hallintopakoprosessin tulisi olla viimeinen keino, koska prosessi on hallinnollisesti raskas ja pitkä. Ensisijaisesti toivottiin biojäteastioiden toimittamista kiinteistöille yhdistettynä tehokkaaseen viestintään.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten muutoksiin liittyvät viestintäasiat herättivät tänäkin vuonna paljon keskustelua. Kuntien omia tiedotuskanavia (internetsivut ja somekanavat) toivottiin edelleen hyödynnettävän jätehuollon asioista tiedottamisessa. Pirkanmaan Jätehuollolta toivottiin jätehuoltoa koskevaa viestintäaineistoa, mitä kunnat voisivat jakaa eteenpäin omissa viestintäkanavissaan. Lisäksi Pirkanmaan Jätehuollolta toivottiin entistä enemmän näkyvyyttä mediassa ja erilaisissa tilaisuuksissa.

Monella kuntakiinteistöllä on vielä puutteita jätehuoltomääräysten mukaisten erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisessa. Tapaamisissa sovittiin, että Pirkanmaan Jätehuolto käy yhdessä kuntakiinteistöistä vastaavien kanssa kiinteistölistaukset läpi, jotta erilliskeräystä pystytään edistämään. Yksittäisissä kunnissa todettiin myös, että joidenkin kierrätettävien jätteiden kuljetukset hoidetaan edelleen yksityisen jätehuoltoyrityksen järjestämänä. Asiaan ei ollut tullut muutosta, vaikka asiasta oli keskusteltu jo vuoden 2022 jätehuollon kehittämispalavereissa. Tapaamisissa todettiin edelleen, että kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto kuuluu kunnan järjestettäväksi ja toimialueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Tämän vuoksi kierrätettävien jätteiden kuljetus tulee järjestää Pirkanmaan Jätehuollon toimesta myös kuntien hallinto- ja



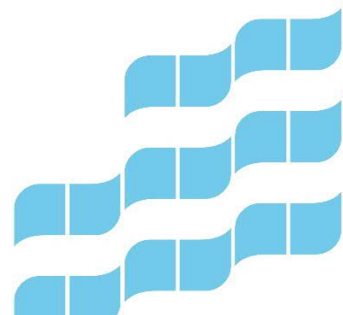
palvelutoiminnan kiinteistöillä. Monessa tapaamisessa todettiin myös, että kuntakiinteistöjen käyttäjien lajittelutottumuksissa on haasteita. Tämän vuoksi kiinteistöjen käyttäjien ohjeistus jätteiden lajitteluun on tärkeää.

Jätehuoltoviranomaisessa on valmistelussa sekajätteen kiinteistökohtaisten jätteenkeräysalueiden laajennus, joka herätti paljon keskustelua jokaisessa kehittämispalaverissa. Asia on saanut pääosin positiivista palautetta. Asiakkaat ovat olleet yhteydessä muutoksen valmistelusta sekä jätehuoltoviranomaiseen että kuntiin. Kuntien kanssa käydyissä keskusteluissa esille nousi mm. liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Jäteastioiden sijoittamiseen tulee kiinnittää huomiota erityisesti, jos jäteauton pysähdyspaikka on vilkasliikenteisen tien varrella. Pirkanmaan Jätehuollosta saa neuvoja jäteastian sijoittamiseen. Lisäksi jäteyhtiössä on julkaistu hiljattain ohje asiaa koskien: <https://pjhoy.fi/nain-sijoitat-jateastian-oikeaan-paikkaan/>. Jos jäteastia ei voida sijoittaa kiinteistölle jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla, asiakkaalla on vaihtoehtona hakea jätehuoltoviranomaiselta poikkeusta jätehuoltomääräyksistä ja anoa aluejätepisteen käyttöoikeutta.

Valmistelutyön yhteydessä asiakkaat ovat myös olleet huolissaan aluejätepisteiden mahdollisesta lopettamisesta kiinteistökohtaisten keräysalueiden laajentuessa. Tapaamisissa todettiin, että aluejätepisteverkoston on tärkeää säilyä niillä alueilla, missä sitä edelleen tarvitaan, jotta ympäristön roskaantumista ei tapahdu puutteellisen palvelutason takia. Viestinnän tärkeyttä korostettiin myös tämän muutoksen toimeenpanon yhteydessä. Pirkanmaan Jätehuollon toivottiin tekevän viestinnässä yhteistyötä kuntien kanssa. Lisäksi tapaamisissa sovittiin yksittäisten kuntien kohdalla ehdotettujen karttarajausten tarkentamisesta entistä tarkoituksenmukaisemmiksi.

Tapaamisissa keskusteltiin myös vuoden 2024 jätetaksaesityksistä. Kaikki kunnat näkivät jätetaksoihin esitettävän hintaohjauksen vahvistamisen hyvänä asiana. Myös aluejätepisteen käyttäjien vuosimaksuun esitettävää alennusta biojätteen lajitteleville kiinteistöille pidettiin hyvänä uudistuksena. Jotta hintaohjaus jätteiden lajitteluun toimii ajatellulla tavalla, Pirkanmaan Jätehuollon on viestittävä asiasta aktiivisesti kuntalaisille. Samoin jätetaksaan esitettävä muutos risujen isompien erien maksuttomasta vastaanotosta nähtiin hyvänä muutoksena.

Aikaisempien vuosien tapaan aluejätepisteiden roskaantumisesta on tullut palautetta kuntiin sesonkiluonteisesti. Palautteet liittyvät useimmiten aluejätepisteiden väärinkäyttöksiin. Keskusteluissa nousikin esille, voisiko aluejätepisteiden viestintää parantaa. Pisteiden yhteyteen voisi asettaa tietoa esimerkiksi muista jätehuollon palvelumahdollisuuksista kuten jäteasemista, Repe& Romu& Riepu-keräyksestä sekä Repsikka-noutopalvelusta. Monen kunnan edustaja toivoi



lisäksi, että haja-asutusalueilla olevien aluejätepisteiden palveluvalikoimaa laajennettaisiin siten, että kierrätettävien jätteiden lajittelu olisi mahdollista myös aluejätepisteillä.

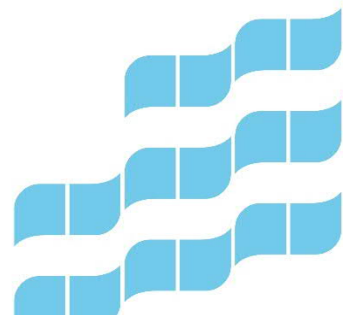
Useassa kuntatapaamisessa keskusteltiin olemassa olevista jäteasemapalveluista ja niiden kehittämisestä. Monessa kunnassa jäteasemien sijaintiin toivottiin muutosta. Monella kunnalla olisi jo uudelle jäteasemalle tontti valmiina, mutta Pirkanmaan Jätehuollolla on käynnissä jäteasemaverkoston kokonaissuunnitelman laadinta, minkä vuoksi asiassa ei ole pystytty etenemään. Esillä oli myös jäteasemien entistä pidemmät aukioloajat. Jäteasemien aukioloaikoja toivottiin laajennettavaksi erityisesti viikonloppuisin. Pirkanmaan Jätehuollon päätös Juupajoen jäteaseman sulkemisesta vuonna 2022 herätti edelleen keskustelua. Juupajoelle toivottiin järjestettäväksi korvaavia palveluja kuten esimerkiksi Repe& Romu & Riepu-keräyksen pysähdysten lisäämistä.

Jäteasemiin liittyen esille nousi vuonna 2021 muuttuneen jätelain vaatimus jätteen uudelleenkäytön valmistelun edistämisestä. Muuttuneen jätelain mukaan mm. kunnan on jätteen keräyksen yhteydessä varattava yrityksille ja yhteisöille mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte, jos kunta ei itse järjestä uudelleenkäytön valmistelua. Ajankohtaista tietoa siitä, onko Pirkanmaan Jätehuolto tehnyt uudelleenkäytön valmistelusta sopimuksia yritysten tai yhteisöjen kanssa, ei ollut. Pirkanmaan Jätehuollon olisi hyvä tiedottaa asiasta kuntia ja jätehuoltoviranomaista.

Pirkanmaan Jätehuolto on edistänyt aiempina vuosina esille nousutta toivetta kuntakiinteistöjen jätemäärätietojen keräämisen ja raportoinnin kehittämisestä. Tapaamisissa kerrottiinkin uudesta jäteastioiden täyttöasteen seurantapalvelusta. Tämä nähtiin hyvänä uudistuksena, minkä avulla pystytään aiempaa paremmin optimoimaan jäteastioiden määriä ja niiden tyhjennysvälejä kuntakiinteistöillä. Täyttöasteen seurantaa toivottiin joissakin kunnissa myös asuinkiinteistöille.

Pirkanmaan Jätehuolto toivoi kehittämispalavereissa lisäksi yhteydenpidon tehostamista kuntien infrarakentamisessa. Jäteyhtiö toivoi saavansa aiempaa paremmin etukäteistieto infrarakentamisen aiheuttamista poikkeamista ja muutoksista, mitkä voivat vaikuttaa jätehuollon järjestämiseen ja jätekuljetuksiin. Etukäteistieto toivotaan toimitettavan Pirkanmaan Jätehuollolle sähköpostitse os. [logistiikka@pjhoy.fi](mailto:logistiikka@pjhoy.fi). Lisäksi pohdittiin sitä, voisiko infrarakentamisen urakkasopimukseen kirjata vastaavan ilmoitusvelvollisuuden.

Lietejätehuollon osalta ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aikaisemmista vuosista. Kuljetusjärjestelmän muutosta koskevaa palautetta ei juurikaan enää tule kuntiin. Kuntiin on kuitenkin tullut yksittäisiä palautteita kuljetusten hinnoitteluun liittyen. Jatkossa on tärkeää, että



kyseiset palautteet ohjataan myös jätehuoltoviranomaiselle, jotta palautteita pystytään huomioimaan jätetaksojen valmistelussa. Joissakin kunnissa keskustelua herätti myös tämänhetkiset lietteiden käsittelyhinnat, jotka perustuvat kuntien jätevedenpuhdistamojen asettamiin vastaanottohintoihin. Näissä on kuntakohtaisia eroja, mikä aiheuttaa kuntalaisille eriarvoisuutta. Jätehuoltoviranomainen on selvittänyt yhtenäisen käsittelyhinnan asettamista jätetaksaan, mutta asia ei saanut kannatusta kuljetusjärjestelmämuutoksen alkuvaiheessa. Yhtenäisen käsittelyhinnan asettamisen mahdollisuuksia olisi syytä selvittää uudelleen.

